

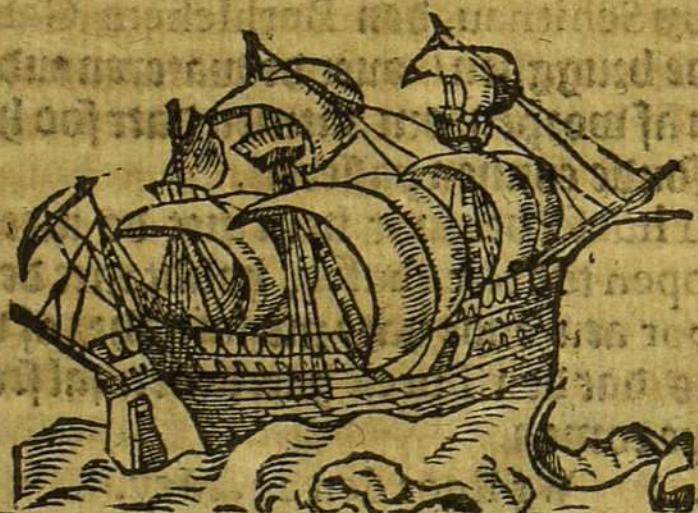
Iunij, 1621.

91.

Tijdinghe wt
**Hollandt ende Pfaltz-
Graben Landt.**

Met Nieuwe Tijdinghe van de stadt Rochelle,
in Vranck-rijck.

Nv eerst Ghedruckt den 17. Iunij. 1621.

Thantwerpen / By Abraham Verhoeven / op de
Lombaerde veste / inde gulde Sonne.

Tijdinge wt weenen in

Oostenrijck van 24. Mey.

DEn Heer Ghenerael Graef van Bucquoy bevint hem met den Keyserlijcken Legher by Schitnau, den Bethlehem Gabor heeft ouer al de brugghen/ ouer de wateren ende Riuieren doen af worpen/ om datmen daer soo haest niet ouer en soude connen passeren.

Den Thurso bevindt hem met de meeste Ridderschappen tot Nieuhusel, houdt met den Bethlem Gabor aen/ ende hare meeninghe/ of vertroostinghe is/ dat den Turck haerlieden sal secourere/ of te helpe comen.

Wt Eger den 23. Mey.

Det Benersche Crijshvolck doet hier ront omme groote schade met Raouen ende plunderet/ de Casteelen

3

Casteelen ende Sloten worden seer verdozen ende verwoest/de Boeren verloopen/d'een hier ende dander daer.

Wt den ouer Pfalts van den 25. ditto.

Den Graef van Mansfeldt is met eenich Crijsvolck noch meer te rugghe achterwaerts gheweken/hy heeft aen de stadt Weyden quartier begheert/ende passagie d'welck hem die van binnen gansschelijck hebben ghewepghert ende af gheslaghen/hy heeftse ghedrenght gheschudt daer vooz te brenghen/ende sal met ghewelt quartier nemen.

Wt Auspurg van 26. ditto.

Den Hertoch van Beyeren is meestendeel met sijn volck van't Hoff tot Straubingen aen comen/al warr veel volck vergaert wort / om de executie te doen in den ouer Pfalts, waer dat Monsieur de Tilly dock met sijn volck by comen sal. Ende alhier slaet men noch daghelijck de Trömel / om volck aen te nemen vooz dē Eerts-hertoch Leopoldus.

Wt den Elsas van den 26 Mey. 1621.

Wt den Bundten verstaetmen/dat daer eenighe Cappiteynen/van Zurich ettelijke hondert mannen hebben aenghenomen/ de welcke naer Chur wilden trecken ter wijlen die van Schweitz gheen passagie en hebben willen gheven / soo hebben se haren

4

haren wech begheert dooz het Graef-schap van
Doggenburgh ende als sy daer in quamen / soo
heeft den Abt al daer de storm clock laten luyden/
ende sy sijn weder te rugghe ghedreuen geworden.

De vooz ledē weke is den Fransschen Ambassa-
deur met 30. persoonen van Zurich naer de Punc-
ten ghetrocken / met wat bescheet en weerme noch
niet.

Sondachs is van sijne Doorluchticheyt den
Eertsch-Hertoch Leopoldus de Punctenaers de
passagie besloten datse geen probande / noch Am-
monitie van Lindau en connen crighen.

Sijne Doorluchticheyt Eertshertoch Leo-
poldus laet noch ouer al sterck volck aen nemen /
om naec Veltollina te senden.

Dooz 2. daghen is den Fransschen Ambassadeur
van Weenen comen / ende is dooz de stadt Straes-
borch ghepasseert / om naec Franckrijck te trec-
ken / de Heeren / ende Raedt van der Stadt hebben
hem met den Heeren wijn vereert.

Wt den Pfalts vanden 27. Mey.

De Suspension armorum is indē onder Pfalts
tot op den 12. Junij gheconfirmeert / men ver-
hoopt hier noch vooz der prolongatie. De Dozste
hebben hun volck afghedanckt. Maer des Son-
daechs was den Generael veer int werck om by

Man-

Manheym een schipbrugge ouer den Rhijn te
slaen/ter wijlen de brugge tot Oppenheym niet
af ghebroken en was.

Men verstaet hier dat sijne Vorstelijcke Gena-
de Hertoch Iohan Pfalts Graef wilt het Stadt-
houder Ambt tot Heydelberch verlaten en weg-
trecken/ende wie daer voor een ander in de plaetse
mocht comen is noch onbekent.

Tijdinghe Wt Wesel van 29. Mey.

En dijsdach lestleden sijn hier aen den Rhijn/
comen 80. wagens elck met vijf Tonnen Poeder
gheladen/ met een Convooy van deser stadt / van
60. Duptschen/50. Spagniaerden/50. Waelen/
ende 80. Peerden/de welke naer Grol ghesonden
is/ende des Saterdaechs was alhier de Monste-
ringhe beschreuen.

Des Sonderdaechs sijn hier noch binnen de
stadt ghecomen twee Compagnien Soldaten van
den Hertochs van Aerschots Regiment, soo dat
hier nu vijf dupsent mannen in Garnisoen liggen
waer onder sijn dyn dupsent Duptschen.

Den Heere Graeff Hendrick vanden Berghe,
visiteert in Ghelderlant alle Fortressen/ende men
heeft ontboden aen allen de Gouverneurs/soo wel
tot Linghen, Grol, ende Oldenzeel, datse hun wel
souden voorzien met Cruyt ende Loot.

Ende

Ende de voozleden weke sijnder noch 7. Vende-
len Lorreynoylen, naer Maestricht ghetrocken.

Tijdinghe vvt Amsterdam van 8. Junij.

Alhier staen wy in groot beduchten ende vreesse
van Oorloghe/ten anderen zijn hier de Coutoiren
sober van Gheldt ghestoffeert/waer ouer men hier
besich is om noch meerder schattinghen op te stel-
len oft te gheuen/so dat hier heel slecht wilt af loo-
pen/Jaer is hier soo sober ghestelt onder den Am-
bachtsman alst ont gheweest is/ ende dat alleen-
lijck sedert dat de vaert op Spagnien heeft stille
ghestaen/men siet het volck hier met hoopen leech
gaen/de Cooplieden en doen niet werckē/ hier toe
Amsterdam/Haerlem/Lenden/Delft/en Rotter-
dā/daer ouer de 8. Dupsent Geto uwen staē illest/
soo van Damasten/Bozratten/Linten/passemen-
ten/Saepen/Smallekens/Cassa/Armosijnē/ tot
Lenden menichte van Zaepet-werckers/Wolle-
kammers/Spinsters/Lakenwebers ende andere
Ambachten met menichten/het welke ghoedt oft
Manufacture met grooter Abondantie in Spag-
nien plach verhandelt te worden.

Soek wederom gaen hier leech ouer de xv. dup-
sent Bootz-ghesellen/ oft varende volck / die geen
vaert en hebben oft en weten/soo datter een groot
verdriet is om sien.

Ten

Ten anderen soo stellen de Arminianen ouer al hier in Hollandt de Beest / teghen de Gommari-
 sten/ende en willen niet op houden van Preken/so
 wel ter Goude/ Haerlem/ Leyden/ Rotterdam/
 Horn als elders/ende Preken buyten ende binnen
 de steden/nochtans soo men eenighe can bevinden
 die in de Predicarien zijn gheweest / oft daermen
 presumpcie op heeft/moeten haer seluen vrien by
 Ede/ende die sulckx niet en willen doen/ worden
 ghecondempneert van de Gommari-
 gistraet, in de Boete van 25. gulden/daer en bouen
 in dien sp niemant en willen melden die daer me-
 de is gheweest/worden ouer sulcx ghe-
 executeert/ende haere goederen voor de Boete vercocht/noch
 de Dienaers tot haeren laste van cost ende dranck
 met noch 12. stupuers daer en bouē/in hunne huy-
 sen ghelogeert/ so dat noch een vrempt spel tussche
 de Gommari-
 sten ende Arminianen, wilt opstaen.
 Is dat nu hier Wydom van Conscientie?
 De Duppel haekt de Pestilentie.

Tijdinghe wt Rochelle in Xainctonge vanden
 30. Mey.

Goede Vrient N. Den Coninck is tot Fonte-
 ney,

ney, gheweest ende is teghentwoordich tot Anjort,
 en hebben hem de Sleutels teghen gebrocht/maer
 S. Iean Dangelly, ende dese stadt van Rochelle
 ghesien hebbende hoe de ander ghetrackreert sijn/
 hebben haer poorten ghesloten / de oorloghe valt
 deerlijcken teghen die vā de Keligie/wij sijn meer
 als een maent met besloten winckels gheweest/
 ende sijn nacht ende dach op de wacht om te arbe-
 den aen de fortificatien onser stadt/ jae hebben het
 hups vol soldaten die wij den cost moeten gheuen/
 daer ouer groote schattinghen/ick ben al teet 300.
 guldens quijt ende van daghe nach gheset op 108.
 guldens ten is niet langhet te herden. Godt wilt
 ons te hulpe comen / ende ons voor meer onghel-
 luck bewaren. Excuseert wij het cozt schrijuen/
 gheschiet in haesten om dat ick van 4. uren tot de
 10. uren gewrocht hebbe als eenen esel om de aer-
 de te laeyen/ tot Fortificatie van de stadt en cost
 niet meer schrijuen.

J. I. N. S.

D. C. D. W. A.

Handwritten text, likely a signature or name, possibly "J. I. N. S." or similar.

Handwritten text, possibly a date or reference number.

Handwritten text, possibly a name or title.

Handwritten text, possibly a name or title.